

Ερμούπολη 18 Ιανουαρίου 2022

Αρ. πρωτ. 423

Προς:

Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών

κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη

Email: deputyminister-secr@minfin.gr

Κοινοποίηση: Ως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: «Κυκλάδες – Εστίαση και Πανδημία»

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Σε συνέχεια της χθεσινής διαδικτυακής συνάντησης με θέμα τις επιπτώσεις της πανδημίας και τα προτεινόμενα μέτρα για την εστίαση, θα θέλαμε καταρχήν να σας ευχαριστήσουμε για την παρουσία σας και να σας ενημερώσουμε για τις διαφοροποιήσεις του κλάδου στις Κυκλάδες οι οποίες συνδέονται με τη νησιωτικότητα και συνεπώς με την εποχικότητα αλλά και τα αυξημένα λειτουργικά κόστη που δεν αντιμετωπίζουν ομοειδείς επιχειρήσεις στην ηπειρωτική χώρα.

Αναμφισβήτητα, ο κλάδος της εστίασης είναι μεταξύ των δραστηριοτήτων που έχουν δεχθεί τα σοβαρότερα πλήγματα κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Είναι γνωστό ότι **λόγω των περιορισμών, είναι πολλές οι επιχειρήσεις που επέλεξαν να κλείσουν προσωρινά τα καταστήματά τους** - αφού δεν υπάρχει κανένας λόγος να παραμένουν ανοικτά - **προκειμένου έστω να περιορίσουν το μέγεθος των ζημιών τους.**

Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε πολύ εύστοχα στη χθεσινή συζήτηση, **τα έσοδα που χάθηκαν στον κλάδο της εστίασης δεν μπορούν να αναπληρωθούν αναδρομικά**, όπως μπορεί να γίνει σε άλλους κλάδους.

Ειδικότερα για τις **Κυκλάδες, ο συνδυασμός έντονης εποχικότητας και πανδημίας δεν έχει επιτρέψει στον κλάδο να λειτουργήσει σε συνθήκες κανονικότητας από το τέλος του 2019.**

Το μεγαλύτερο μέρος, αν όχι το σύνολο του τζίρου αυτών των επιχειρήσεων, πραγματοποιείται σε συγκεκριμένες περιόδους. Αν οι περίοδοι αυτοί επιβαρύνονται με περιοριστικά μέτρα, απειλείται όχι μόνο η βιωσιμότητα αυτών των επιχειρήσεων, αλλά και των χιλιάδων εργαζόμενων στον κλάδο. Ενδεικτικό στοιχείο των επιπτώσεων της πανδημίας στις Κυκλάδες, είναι ότι πολλές επιχειρήσεις εστίασης έκλεισαν νωρίτερα τη θερινή περίοδο του 2021 σε σχέση με άλλες χρονιές, δηλαδή η ενεργή σεζόν ήταν εκ των πραγμάτων μικρότερη.

- **Ακόμα ακόμα και στα νησιά με μεγαλύτερο πληθυσμό** (Νάξος, Πάρος, Σαντορίνη, Σύρος, Τήνος) όπου **λειτουργούν και επιχειρήσεις δωδεκάμηνης δραστηριότητας**, η κίνηση κατά την **περίοδο των εορτών** ήταν **εξαιρετικά μειωμένη με απογοητευτικά εισπρακτικά αποτελέσματα** και δυστυχώς, συνεχίζει με αυτό το ρυθμό για όσες επιχειρήσεις παραμένουν ανοικτές.
- **Έντονες ιδιαιτερότητες και διαφοροποιήσεις των Κυκλάδων**, που σχετίζονται με τη **νησιωτικότητα** και την **εποχικότητα**, είναι:
 - **Η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού** έχει αναδειχθεί σε ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του κλάδου ιδιαίτερα την τελευταία διετία, αφού μέρος του ανθρώπινου δυναμικού έχει στραφεί σε άλλους τομείς λόγω της αβεβαιότητας του κλάδου. Έτσι, **ολοένα και μεγαλύτερο ποσοστό των κυκλαδικών επιχειρήσεων εστίασης**, οδηγείται με μεγάλη δυσκολία σε αναζήτηση εργαζομένων από άλλες περιοχές, επιβαρύνοντας περαιτέρω το ήδη **υψηλό λειτουργικό τους κόστος**, με υψηλότερες αποδοχές, δαπάνες διαμονής και διαβίωσης, οι οποίες και αυτές είναι υψηλότερες από άλλες περιοχές της χώρας.
 - **Σημαντικά αυξημένο κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων και διαβίωσης των κατοίκων των νησιών μας**, το οποίο επιβαρύνθηκε κατά πολύ μέσα στο 2021 και συνεχίζει να επιβαρύνεται από τις **διαρκείς ανατιμήσεις αγαθών, πρώτων υλών, ενέργειας – καυσίμων και ύδρευσης**. Οι επιχειρήσεις της εστίασης στις Κυκλάδες δεν έχουν τη δυνατότητα να προμηθεύονται τόσο τις πρώτες ύλες όσο και τα ποτά στις τιμές που προμηθεύονται οι επιχειρήσεις της Αττικής ή των άλλων αστικών κέντρων.

Επιπλέον, **δεν υπάρχει επιχείρηση εστίασης** σε καμία ηπειρωτική περιοχή της χώρας που επιβαρύνεται **με τόσο υψηλά κόστη ύδρευσης** όσο μια επιχείρηση στις

Κυκλάδες, όπως άλλωστε **δεν υπάρχουν περιοχές με τόσο υψηλά κόστη καυσίμων, όπως τα νησιά που δεν έχουν συμπεριληφθεί στο Μεταφορικό Ισοδύναμο Καυσίμων.**

- **Αυξημένα** - έναντι άλλων περιοχών - είναι **α) τα δημοτικά τέλη** (φωτισμού και καθαριότητας) με τα οποία επιβαρύνονται οι κυκλαδικές επιχειρήσεις εστίασης με συντελεστές που φθάνουν τα **7,50 €/τ.μ.** καθώς **β) τα τέλη χρήσης κοινόχρηστων χώρων** που φθάνουν έως και τα **120 €/τ.μ.** και **γ) τα ενοίκια.**
- **Άλλες δαπάνες** με τις οποίες επιβαρύνονται τόσο οι επιχειρήσεις όσο και τα νοικοκυριά στις Κυκλάδες, είναι οι δαπάνες μετακίνησης και διαμονής για τη διεκπεραίωση φορολογικών, ασφαλιστικών ή τραπεζικών θεμάτων, για θέματα υγείας κ.α.
 - ο Σημειώνουμε ότι από τα 24 νησιά, **μόνο τα 5 έχουν Δ.Ο.Υ. Σε 15 νησιά δεν υπάρχει παρουσία** της φορολογικής διοίκησης, **4 νησιά έχουν γραφείο φορολογικής εξυπηρέτησης, ενώ 7 υπάγονται σε Δ.Ο.Υ. της Αττικής.**
 - ο **Εννέα νησιά δεν έχουν ούτε τραπεζική θυρίδα.**

Κατανοούμε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η χώρα σε δημοσιονομικό επίπεδο, όμως θεωρούμε ότι κάθε μέτρο που περιορίζει την επιχειρηματικότητα – ιδιαίτερα όπου είναι εποχική – θα πρέπει να συνοδεύεται από αντισταθμιστικά μέτρα. Εφόσον ο προϋπολογισμός δεν «αντέχει» τέτοια μέτρα, θα ήταν καλό να εξεταστεί η αναθεώρηση των δαπανών σε άλλους τομείς, καθώς τα μέτρα που ανακοινώθηκαν για την Εστίαση που είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εργοδότης στη χώρα, είναι ελλιπή και δεν καλύπτουν τις πραγματικές ανάγκες όπως διαμορφώθηκαν μέσα στην πανδημία.

Τα μέτρα αυτά που προτείνουμε να προβλέψει η κυβέρνηση για τις επιχειρήσεις που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί (βάσει συγκριτικών στοιχείων κύκλου εργασιών 2019 - 2021), πρέπει να προβλέπουν στήριξη **όχι μόνο στις επιχειρήσεις με ζωντανή μουσική** και να περιλαμβάνουν:

1. **Απαλλαγή** από την υποχρέωση **επιστροφής τυχόν ενισχύσεων** που έχουν λάβει (κατ'ελάχιστο αναλογική)
2. Μείωση του **ενοικίου**, που αποτελεί ένα **από τα υψηλότερα κόστη** που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις σε τουριστικούς προορισμούς όπως οι **Κυκλάδες.**

3. Ένταξη τους σε **ρυθμίσεις οφειλών προς τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία και φορολογικές υποχρεώσεις**. Ειδικότερα για τις υποχρεώσεις σε τράπεζες, προτείνεται η εξέταση **ένταξης των επιχειρήσεων εστίασης σε πρόγραμμα «κουρέματος» οφειλών της περιόδου της πανδημίας**, στις περιπτώσεις που αποδεικνύεται ότι οι αποπληρωμές τους (κεφαλαίου και τόκων) μέχρι και σήμερα, έχουν καλύψει τις δόσεις έναντι του κεφαλαίου όπως αυτές εμφανίζονται στον πίνακα αποπληρωμής μέχρι την έναρξη της πανδημίας.
4. Άμεση **άρση των κατασχέσεων** εταιρικών λογαριασμών και προσωπικών που συνδέονται με τη δραστηριότητα ατομικών επιχειρήσεων.
5. Αναλογική προς την πώση του τζίρου, απαλλαγή από τις υποχρεώσεις τους που σχετίζονται με τα **πνευματικά δικαιώματα**.
6. Αναλογική προς την πώση του τζίρου, απαλλαγή από υποχρεώσεις τους που σχετίζονται με **δημοτικά τέλη – χρήση δημοτικών χώρων**.
7. Μέτρα μείωσης του **ενεργειακού κόστους** και **κόστους ύδρευσης**, ιδιαίτερα στα νησιά που εμφανίζουν εξαιρετικά υψηλές τιμές παγίων και παροχής ύδρευσης και αποχέτευσης.
8. **Διατήρηση** της δυνατότητας **αναστολής συμβάσεων εργασίας, τουλάχιστον έως την 31/3/2022**.
9. **Μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση**.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση και συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Πίνακας αποδεκτών

- **κ. Άδωνις Γεωργιάδης, Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων**
- **Βουλευτές Κυκλάδων**
 - **κ. Ιωάννης Βρούτσης**
 - **κα Αικατερίνη Μονογυιού**
 - **κ. Φίλιππος Φόρτωμας**
 - **κ. Νικόλαος Συρμαλένιος**
- **Δήμαρχοι Κυκλάδων**
- **Επαγγελματικοί φορείς Κυκλάδων**